

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 13 0 U 003393 15 Uvp
Banjaluka, 15.02.2018. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sudija Smiljane Mrša, predsjednika vijeća, Edine Čupeljić i Strahinje Ćurkovića, članova vijeća, uz učešće zapisničara Sanje Oraščanin, u upravnom sporu po tužbi L. G., M. G. i M. G., svi iz D., zastupani po punomoćniku S. Đ., advokatu iz D. (u daljem tekstu: tužioci), protiv akta broj 08.021/560-64/13 od 04.12.2014. godine, tuženog Minstarstva ..., u predmetu ostvarivanja prava na naknadu ratne štete, odlučujući o zahtjevu tužilaca za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Doboju broj 13 0 U 003393 15 U od 28.04.2015. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 15.02.2018. godine, donio je

P R E S U D U

Zahtjev se odbija.

Zahtjev tužilaca za naknadu troškova postupka se odbija.

O b r a z l o ž e n j e

Pobijanom presudom odbijena je tužba protiv osporenog akta označenog u uvodu ove presude, kojim je odbijen prigovor tužilaca i potvrđeno rješenje Pravobranilaštva RS, Sjedište zamjenika Doboju broj Un-1886/07 od 09.09.2013. godine za naknadu štete nastale u periodu ratnih dejstava. Tim prvostepenim rješenjem odbijen je zahtjev tužilaca, članova porodice umrlog ratnog vojnog invalida (RVI) za naknadu štete kao neosnovan.

U obrazloženju pobijane presude nižestepeni sud je u potpunosti prihvatio razloge tuženog date u osporenom aktu, da se tužiocima ne može ponuditi vansudsko poravnanje, s obzirom da nemaju priznat status porodice poginulog borca, već status članova porodice umrlog RVI Ž. G., čija smrt je nastupila nakon perioda ratnih dejstava od 20.05.1992. do 19.06.1996. godine, jer da je takav stav u skladu sa odredbama Zakona o ostvarivanju prava na naknadu materijalne i nematerijalne štete („Službeni glasnik RS“ broj 103/08-118/09, u daljem tekstu: Zakon). Zbog navedenog tužba se ukazuje neosnovanom.

Blagovremenim zahtjevom za vanredno preispitivanje sudske odluke, tužioci pobijaju zakonitost presude zbog povrede zakona i povrede propisa o postupku. Navode da presuda ne sadrži razloge odbijanja tužbe, čime je povrijeđena odredba člana 33. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik RS“ broj 109/05 i 63/11, u daljem tekstu: ZUS). Takođe da je povrijeđena odredba člana 2. i 8. Zakona, jer pravo na naknadu štete imaju fizička lica koja su u periodu iz člana 1. tog zakona pretrpila fizičke ili duševne bolove zbog umanjenja životne aktivnosti, naruženosti ili straha, kao i zbog smrti bliskog lica, te da su pretrpjela štetu ukoliko

je ista u uzročno-posljedičnoj vezi sa obavljanjem vojne službe i poslova odbrane. S obzirom da je suprug, odnosno otac tužilaca teško obolio za vrijeme učešća u Vojsci RS, te da je od posljedica bolesti i preminuo dana 18.02.2001. godine, to je nesporno da tužiocima pripada pravo na naknadu štete. Ne može se prihvatiti obrazloženje nižestepenog suda da tužiocima nemaju pravo na naknadu štete, obzirom da imaju status porodice umrlog RVI, a ne status porodice poginulog borca, jer se u konkretnom slučaju radi o dva zasebna prava na porodičnu penziju i pravu na naknadu štete zbog smrti bliskog lica. Zbog navedenog podnesenoj tužbi je trebalo udovoljiti. Predlaže da se zahtjev uvaži, pobijana presuda preinači i osporeni akt poništi. Zatražio je i troškove postupka u ukupnom iznosu od 1.316,50 KM i troškovi sudske takse prema dostavljenom troškovniku.

U odgovoru na zahtjev tuženi navodi da je isti neosnovan i predlaže da se odbije.

Razmotrivši zahtjev, odgovor na zahtjev i pobijanu presudu saglasno odredbama člana 39. ZUS, kao i cjelokupne spise predmetnog upravnog spora i predmetne upravne stvari, ovaj sud je odlučio kao u izreci presude iz sljedećih razloga:

Članom 1. Zakona propisano je da se tim zakonom uređuju postupak, uslovi i kriterijumi za ostvarivanje prava na naknadu materijalne i nematerijalne štete nastale u periodu ratnih dejstava od 20.05.1992. godine do 19.06.1996. godine, fizičkim i pravnim licima po čijim tužbenim zahtjevima nije pravosnažno okončan sudski postupak za naknadu štete, kao i onim koji su podnijeli zahtjeve za naknadu štete Pravobranilaštvu Republike Srpske, te postupak sklapanja vansudskih poravnanja za navedenu štetu (stav 1.). Lica po čijim tužbenim zahtjevima nije pravosnažno okončan sudski postupak za naknadu štete, mogu svoje pravo ostvariti u skladu sa ovim zakonom, a u suprotnom njihov predmet će se ustupiti mjesno i stvarno nadležnom sudu (stav 2.).

Iz podataka spisa proizlazi da su tužiocima, kao članovima umrlog Ž. G. borca VRS, koji je preminuo dana 18.02.2001. godine, a koji je imao priznat status RVI V kategorije sa 70% vojnog invaliditeta, dana 19.02.2007. godine prvostepenom organu podnijeli zahtjev za naknadu materijalne i nematerijalne štete, po osnovu njegove smrti.

Prvostepeni organ je svoju odluku o odbijanju zahtjeva tužilaca, obrazložio time da je rješavajući u smislu odredaba Zakona, utvrdio da tužiocima potražuju naknadu štete kao srodnici lica koje je imalo status RVI, nakon njegove smrti koja je nastupila poslije označenog perioda, prema odredbama navedenog zakona nemaju pravo na naknadu materijalne i nematerijalne štete, jer da se radi o pravu lica koje je oboljelo za vrijeme učešća u Vojsci RS i pravu koje je neprenosivo. Tuženi organ je prihvatio činjenično utvrđenje i pravno stanovište tog organa ukazujući da tužiocima nemaju status porodice poginulog borca, već status porodice umrlog RVI, pa nema osnova da im se ponudi vansudsko poravnanje, zbog čega je i njihov prigovor našao neosnovanim.

Po ocjeni ovoga suda, pravilni su razlozi dati u pobijanoj presudi koje u cjelosti prihvata i ovaj sud. Iz samog naziva i odredaba Zakona, proizlazi da taj zakon reguliše pitanje materijalne i nematerijalne štete nastale u periodu ratnog stanja i neposredne ratne opasnosti, koja pripada porodicama poginulih boraca i ratnim vojnim invalidima i da se taj zakon ne odnosi na postupak po zahtjevima za naknadu štete srodnika umrlog borca preminulog izvan navedenog perioda. Zbog toga je odbijanje zahtjeva i tužbe pravilno i zakonito, a zahtjev za vanredno preispitivanje presude, neosnovan.

Kod takvog stanja stvari po ocjeni ovog suda u pobijanoj presudi nije ostvaren nijedan razlog njene nezakonitosti predviđen u odredbama člana 35. stav 2. ZUS pa se zahtjev tužilaca odbija, a na osnovu člana 40. stav 1. istog zakona.

Obzirom da je zahtjev za vanredno preispitivanje odbijen, tužioci nemaju pravo na naknadu troškova postupka, pa se zahtjev odbija kao neosnovan, na osnovu odredbe člana 49. i 49. a) ZUS, u vezi sa odredbom člana 397. stav 1. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik RS“ broj 58/03-61/13), koji se u upravnom sporu primjenjuje na osnovu odredbe člana 48. ZUS.

Zapisničar
Sanja Oraščanin

Predsjednik vijeća
Smiljana Mrša

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Amila Podraščić